Guidelines for the development of information technology use for school administration under the Roi Et Primary Education Service Area Office 2

Chaipituk Thongsom [1] and Chayakan Ruangsuwan[2]

Received	Reviewed	Revised	Accepted
30/08/2563	15/11/2563	17/11/2563	18/11/2563

Abstract

The research aims to 1) study the level of use of information technology for administration 2) study the development of information technology for the administration of educational institutions. The research was divided into 2 phases. Phase 1 studied the level of information technology use from the sample group. Was 364 educational personnel. The tool was a questionnaire. Tool quality The consistency index value 0.67 - 1.00, the classification power between 0.29-0.83 and the confidence value 0.97. From the target group of 8 people, the tool was an interview form.

The results of the research were as follows: 1) The level of information technology used for the administration of educational institutions. The overall and individual aspects are at a high level. 2) The development approach for the use of information technology for management is that administrators should be a model in applying information technology. Bring information technology to learners and personnel in educational institutions To develop educational systems, administrators should study and give importance to the application of information technology to educational institutions. Create a curriculum that covers content and brings information technology materials to be integrated in teaching and learning management and to connect effective networks. Director of the Office of the Educational Service Area or the administrator of the educational institution organizes training on the use of information technology at least once a year, the school administrators prepare information for decision making. Executives should seek cooperation from all parties to provide operational budgets.

[1] Rajabhat Maha Sarakham University, Email: 608210200509@rmu.ac.th

[2] Rajabhat Maha Sarakham University, Email: chayakan.r@rmu.ac.th

And should use information technology in a flexible way Can be integrated to provide services anywhere, anytime.

Keyword: Development approach, Information technology, Education administration

แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ชัยพิทักษ์ ทองโสม[3] และชยากานต์ เรืองสุวรรณ[4]

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากกลุ่มตัวอย่าง คือบุคลากรทางการศึกษา 364 คน เครื่องมือคือแบบสอบถาม ค่าคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.29-0.83 และค่าความเชื่อมั่น 0.97 ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของสถานศึกษา จากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 8 คน เครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร คือ ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสู่ผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา พัฒนาระบบต่าง ๆ ของสถานศึกษา ผู้บริหารควรศึกษาและให้ความสำคัญต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สถานศึกษา จัดทำหลักสูตรให้ครอบคลุมเนื้อหาและมีการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนและเชื่อมต่อเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ผู้บริหารควรขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อจัดหางบประมาณในการดำเนินการ และควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบที่ยืดหยุ่น สามารถบูรณาการให้สามารถให้บริการได้ทุกที่ ทุกเวลา

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, เทคโนโลยีสารสนเทศ, การบริหารสถานศึกษา

[3] มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Email: 608210200509@rmu.ac.th

[4] มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Email: chayakan.r@rmu.ac.th

บทนำ

การปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) ต่อการเปลี่ยนแปลงสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลให้ประเทศต่างๆ ในโลกต้องเผชิญกับระบบเศรษฐกิจโลกที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดนอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ความท้าทายใหม่ในกระแสโลกาภิวัตน์รอบใหม่ของโลกคือ การก้าวเข้าสู่ยุคอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet Of Things) ซึ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ มีโปรแกรมใช้ร่วมกับคอมพิวเตอร์ รวมถึงโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งมนุษย์สามารถพกพาติดตัวไปด้วยตลอดเวลา ส่งผลให้ปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว เห็นได้จากจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50 ของประเทศในแถบเอเชีย การปฏิวัติดิจิทัลส่งผลให้การเคลื่อนย้ายตลาดทุนและตลาดเงินเป็นไปอย่างเสรีและรวดเร็วและทำให้ตลาดเงินของโลกมีความเชื่อมโยงกันเสมือนหนึ่งเป็นตลาดเดียวกัน (One World One Market) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อขยายตลาดการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศส่งผลให้เกิดระบบการค้าเสรีและการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น รูปแบบการค้ามีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปสู่การค้าผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ผู้ซื้อและผู้ขายไม่จำเป็นต้องพบกันนอกจากนี้ ระบบเศรษฐกิจทั่วโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ที่ใช้ไฟฟ้าเป็นพลังงานหลักในกระบวนการผลิตทั้งหมด โดยอาศัยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ผสมผสานกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการผลิต ส่งผลให้พฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการของประชาชนเปลี่ยนไป ผู้ผลิตสินค้าและการบริการจึงจำเป็นต้องปรับตัวสู่การพัฒนาบนฐานความรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Education Council Secretariat, 2018) นอกจากนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศยังเข้ามามีบทบาทกับวิถีชีวิตของมนุษย์ในทุกกิจกรรมบนโลก อาทิ ด้านการแพทย์ อุตสาหกรรม การบริหารประเทศ และที่ขาดไม่ได้เลยคือในการศึกษา

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศกลายเป็นเรื่องสำคัญในการบริหารจัดการสมัยใหม่ ที่ต้องนำเอาเทคโนโลยีโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการแข่งขันทั้งในด้านธุรกิจการค้า การบริหารจัดการองค์กรการพัฒนาบุคลากรการศึกษา สาธารณสุข ในทุกสาขาต้องมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้อย่างแน่นอนอย่างน้อยก็ต้องเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพิมพ์งานและจัดทำเอกสาร การให้บริการลูกค้า หรือเจ้าหน้าที่ในสำนักงานชีวิตประจำวันของผู้คนก็ผูกติดกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างแนบแน่นเข้าไปทุกวัน การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารระดับสูงจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ตราบใดที่เรายังในยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ และใช้ชีวิตผูกติดกับระบบดิจิทัลแทบทุกวัน (Nilsuk, P., 2008) ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเกิดขึ้นค่อนข้างรวดเร็ว นำไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ที่คนทั้งโลกสามารถรับรู้เรื่องเดียวกัน และพร้อมกันย่อมมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตและคุณภาพของคน ถือเป็น

องค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ซึ่งจะเป็นโอกาสแห่งการปฏิวัติการเรียนรู้ (Learning Revolution) หรือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนให้สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี (Center for the Development of Educational Quality through Distance Education Technology, 2016) ดังนั้นการบริหารจัดการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศจึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า และประโยชน์สูงสุด ต่อองค์กร หน่วยงาน จนกระทั่งบุคคล

เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังจะเห็นได้จาก (National Education Act of, 1999) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดขอบเขตและบทบาทหน้าที่ของรัฐในการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ในหมวด 9 มาตรา 63–69 และในร่างร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 หมวด 4 กล่าวครอบคลุม ทั้งการจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ โครงสร้างพื้นฐานในการเผยแพร่รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ และสื่อโทรคมนาคมอื่นๆ เพื่อนำมา ใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา ให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตพัฒนาสื่อรูปแบบต่างๆ เพื่อการศึกษา ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งผู้ผลิต ผู้ใช้ และผู้เรียน ให้มีทักษะในการผลิตและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบายแผน ส่งเสริมและประสานการวิจัย การพัฒนา และการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดว่าให้มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน ที่เน้นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดตั้ง กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาขึ้นตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2553 วัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เป็นทุนหมุนเวียน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การวิจัย การพัฒนา และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพทั่วประเทศ (National Education Act, 1999) ทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบาย หน่วยประสานงาน และส่วนปฏิบัติการนั้น จำเป็นจะต้องมีการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษาแล้วเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อให้ประเทศชาติได้เกิดการพัฒนา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 (2562) ตามแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ใช้ยุทธศาสตร์จำนวน 5 ยุทธศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจักการการศึกษาอยู่ในยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ในกลยุทธ์ที่ 5 กล่าวถึงการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศว่า ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเพิ่มระสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ และความถนัด และสามารถวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศต่อไป โดย 1) พัฒนา Digital Platform ด้านการเรียนรู้ผู้เรียน และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา และหน่วยงานในสังกัดใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจ 2) พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital Platform) ด้านการบริหารงาน เพื่อสนองตอบต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรตามภารกิจที่รับผิดชอบ นำไปสู่ การพัฒนาฐานข้อมูลบุคลากร ที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบตั้งแต่การคัดสรร บรรจุแต่งตั้ง ตลอดจนเชื่อมโยงถึงการพัฒนาครู เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าในอาชีพ 3) พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital Platform) ระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคลตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การพัฒนาฐานข้อมูลประชากรด้านการศึกษาของประเทศ 4) พัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อเชื่อมโยง วิเคราะห์ข้อมูลทุกมิติ นำไปสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วยังมีเป้าประสงค์จำนวน 8 ข้อ และในข้อที่ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบูรณการทำงาน เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาลให้บริการสถานศึกษาด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ยังมีค่านิยมที่สะท้อนให้เห็นถึงจุดเน้นของสำนักงานเขตฯ คือ วิจัยพัฒนา ศึกษาองค์กร สะท้อนข้อมูล เพิ่มพูลประเมินผล สู่สากลด้านเทคโนโลยี มีคุณภาพและคุณธรรม

จากการศึกษารายงานผลการดำเนินงาน ปี 2561 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในหลายโครงการ เช่น ยุทธศาสตร์ที่ 5 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ใน ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละ ของหน่วยงานทุกระดับมีระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานเดียวกัน แล้วผลการดำเนินงานในส่วนของการรายงานผลการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีเพียงร้อยละ 42.01 ที่ใช้ระบบที่เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน นอกจากนี้สถานศึกษายังมีการบริหารงานด้านอื่นๆ ที่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอีกด้วย ปัญหา หลักการและเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้การศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนำไปสู่การบริหารงานที่สอดรับกับการพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4076 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 364 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ในการบริหารงาน 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการบริหารงานวิชาการ

2) ด้านการบริหารงบประมาณ

3) ด้านการบริหารงานบุคคล

4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

4. กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาจำนวน 1 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารในสำนำงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน จากสถานศึกษาที่เป็นแกนนำด้านเทคโนโลยี ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ที่รับผิดชอบงานด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ครูจำนวน 2 คนจากสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยี และอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒด้านการบริหารการศึกษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 คน

3. ขอบเขตด้านเวลา

1) ระยะที่ 1 เวลาตั้งแต่เดือน สิงหาคม - กันยายน พ.ศ.2562

2) ระยะที่ 2 เวลาตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ.2562 - เมษายน พ.ศ.2563

4. ขอบเขตด้านสถานที่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต2

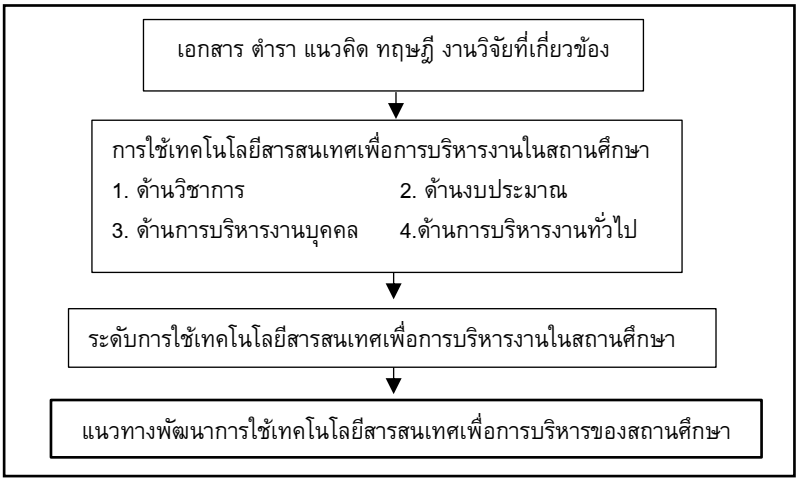

ภาประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ระยะที่ 1 ศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 364 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยใช้วิธีการของ ยามาเน (Yamane, 1967 อ้างถึงใน Worakham, P., 2013) การศึกษาสัดส่วนของประชากร 4076 คน ณ ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้เท่ากับ 0.05 แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรเป็นอำเภอ จำนวน 8 อำเภอ จากนั้นทำการสุ่มสถานศึกษาแต่ละอำเภอโดยการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จำนวนสถานศึกษาตามเกณฑ์ร้อยละ 50 (Worakitkasemsakul, S., 2011) แล้วทำการสุ่มประชากรโดยใช้สัดส่วนเท่าๆ กัน เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 364 คน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	อำเภอ	สถานศึกษา (แห่ง)		บุคลากร (คน)	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	สุวรรณภูมิ	76	38	911	80
2.	เกษตรวิสัย	59	30	841	75
3.	ปทุมรัตต์	42	21	516	50
4.	พนมไพร	50	25	565	50
5.	อาจสามารถ	58	29	577	52
6.	เมืองสรวง	17	9	233	20
7.	โพนทราย	19	10	243	20
8.	หนองฮี	16	8	191	17
รวม		337	170	4076	364

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตรส่วนประมาณค่า ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย การสังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม และอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา

1.2 วิธีรวบรวมข้อมูล

1.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการทำหนังสือจากต้นสังกัดถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อขออนุญาต และอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1.2.2 ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

1.2.3 นำแบบสอบถามในรูปแบบที่อยู่เว็บไซต์ และคิวอาร์โค้ดพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จัดส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผ่านตู้ รับ-ส่ง หนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และระบบรับส่งหนังสือราชการอิเล็กทรอนิกส์

ระหว่างวันที่ 20 – 27 เมษายน พ.ศ. 2563 โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 151 คน คิดเป็นร้อยละ 96 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1.3.1 วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตาราง ประกอบความเรียงท้ายตาราง (Srisa-ard, S., 2013)

1.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Srisa-ard, S., 2013)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

2.1 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาจำนวน 1 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน จากสถานศึกษาที่เป็นแกนนำด้านเทคโนโลยี ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ที่รับผิดชอบงานด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ครู จำนวน 1 คนจากสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยี และอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 คน

2.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอหนังสือแนะนำตัวจากต้นสังกัด เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 คน ที่ได้กำหนดไว้ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มหาวิยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยขออนุญาตสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

2.3.2 ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 คน

2.3.3 ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยทำการจดบันทึก และขออนุญาตบันทึกเสียงไว้ทุกครั้งก่อนทำการบันทึก

2.3.4 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์เพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยวิธีการตีความและสร้างข้อสรุป ซึ่งดำเนินการดังนี้

2.4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสัมภาษณ์อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

2.4.2 วิเคราะห์การสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สรุปผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา มี 4 ด้าน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป

2. แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

2.1 ด้านการบริหารวิชาการ สถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสานสนเทศมาใช้ซึ่งผู้บริหารเองจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ และทักษะด้านเทคโนโลยี สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำเอกสารประกอบการการเรียนการสอน และนำเสนอผลงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารงานงบประมาณ อยากน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง หรือโรงเรียนเชิญวิทยากรจากภายนอกมาอบรมให้ความรู้ หรือโรงเรียนควรไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารจะต้องกำหนดให้ผู้

ที่รับผิดชอบงานด้านการเงินพัสดุจัดทำฐานข้อมูลสินทรัพย์ในรูปแบบของเทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษาจะต้องสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านเกี่ยวกับการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานการบริหารฐานข้อมูลสินทรัพย์ ผู้บริหารควรกำหนดแผนงบประมาณ หรือนโยบายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำฐานข้อมูลสินทรัพย์ ตรวจสอบ และควบคุมการใช้เงินตามโครงการ ผู้บริการจะต้องให้บุคลากรด้านการบริหารงบประมาณได้รับการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่จัดการอมรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แล้วผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูเข้ารับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการใช้งานที่หลากหลาย สร้างสารสนเทศในการตัดสินใจสำหรับผู้บริหาร เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงของสถานศึกษาเกี่ยวกับอัตรากำลัง ทั้งนี้ผู้บริหารยังต้องสร้างความเข้าใจและเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงาน การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนวิทยฐานะ เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการของสถานศึกษาในการประเมิน การรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปแบบของเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการบริหารภายในโรงเรียน ควรมีการประชุม วางแผนเกี่ยวกับการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการให้บริการที่ทันสมัย หลากหลาย และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย มีรูปแบบที่ยืดหยุ่น สามารถบูรณาการให้สามารถให้บริการได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยผู้บริหารจะต้องกำหนดแผนงานหรือโครงการที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ และยังต้องขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาด้วย เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมโดยการประชาสัมพันธ์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ โดยแต่งตั้งให้มีผู้ที่มีความเชี่ยวชาญไว้คอยดูแลโดยเฉพาะ จัดเก็บข้อมูลและเอกสารอย่างเป็นระบบด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และควรมีการกำกับ นิเทศ ติดตามผลของงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่าระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารวิชาการในการจัดเก็บข้อมูล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตัดสินผลการเรียนและจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา และส่งเสริมครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานด้านการบริหารวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลโดยครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและรายงานผลการปฏิบัติงาน ใช้เทคโนโลยีสานสนเทศในการสร้างเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำระบบจัดเก็บข้อมูลบุคลากรในสถานศึกษา และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ โดยสถานศึกษาใช้โปรแกรม M–OBEC จัดเก็บข้อมูลครุภัณฑ์ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดซื้อจัดจ้าง และมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำบัญชีการเงิน และผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยสถานศึกษาการรับ - ส่ง หนังสือราชการผ่านสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (E–OFFICE) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศวางแผน ออกแบบงานธุรการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และสถานศึกษาจัดทำแม่ข่าย (Server) ของสถานศึกษาเชื่อมต่อระบบอินเตอร์เน็ตและเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (Boonsinprom, C., 2014) ได้ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอโพธิ์ชัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 พบว่าโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงจากที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานวิชาการส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Homrak, C., 2014) ซึ่งได้ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ (Nonthaphat, T., 2015) อีกด้วย ซึ่งได้ทำการศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา พบว่า

2.1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ แนวทางการพัฒนาคือสถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสานสนเทศมาใช้ซึ่งผู้บริหารเองจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ และทักษะด้านเทคโนโลยี สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำเอกสารประกอบการการเรียนการสอนและนำเสนอผลงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Information and Communication Technology Center, 2004) กล่าวว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในด้านการ

เรียนการสอนนั้นสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือสำหรับครูและนักเรียนไว้ดังนี้ 1) สร้างสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ของครู 2) ฝึกทักษะพื้นฐานให้แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาคอมพิวเตอร์ให้มีทักษะเพียงพอ 3) ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่น เช่น ห้องทดลองเสมือนทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ เป็นต้น 4) ใช้เป็นแหล่งการเรียนรู้เสมือนห้องเรียนที่เป็นห้องสมุด เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทั่วโลก เช่น องค์กรวิทยาศาสตร์และดาราศาสตร์โลก NASA อีกทั้งงานวิจัยของ (Nonthaphat, T., 2015) ทำการวิจัยเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 สถานศึกษาควรจัดหาสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับครูและนักเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ แนวทางการพัฒนาคือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารงานงบประมาณ อยากน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง หรือโรงเรียนเชิญวิทยากรจากภายนอกมาอบรมให้ความรู้ หรือโรงเรียนควรไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารจะต้องกำหนดให้ผู้ที่รับผิดชอบงานด้านการเงินพัสดุจัดทำฐานข้อมูลสินทรัพย์ในรูปแบบของเทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษาจะต้องสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านเกี่ยวกับการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานการบริหารฐานข้อมูลสินทรัพย์ ผู้บริหารควรกำหนดแผนงบประมาณ หรือนโยบายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำฐานข้อมูลสินทรัพย์ ตรวจสอบ และควบคุมการใช้เงินตามโครงการ ผู้บริการจะต้องให้บุคลากรด้านการบริหารงบประมาณได้รับการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ (Juthawiphas, W., 1998) กล่าวถึง การจัดการฐานข้อมูลให้มีประสิทธิภาพภายใต้ข้อจำกัดด้านทรัพยากร ผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงาน และผู้เกี่ยวข้องมีการวางแผนที่ชัดเจนเพื่อการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายขององค์กรจำเป็นต้องมีการนำเอาเทคโนโลยีข้อมูลและสารสนเทศมาใช้ในการวินิจฉัย สั่งการและการตัดสินใจมากขึ้น อีกทั้ง (Boonprasert, U., 2013) กล่าวถึงการนำเทคโนโลยีสานสนเทศมาใช้ซึ่งช่วยในงานบริหารโดยตรงของผู้บริหาร เช่น การบริหารงานโครงการ การบันทึกตารางนัดหมาย การบันทึกข้อมูลส่วนตัว การจัดทำเอกสารที่ยังไม่ต้องการเปิดเผย การคำนวณหรือการประมวลผลบางอย่าง จากประโยชน์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นว่าเทคโนโลยีบริหารการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงานในปัจจุบัน นอกจากนี้งานวิจัยของ (Boonsinprom, C., 2014) ศึกษาเรื่องสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอโพธิ์ชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ซึ่งกล่าวถึงด้านการบริหารงบประมาณควรมีการจัดทำสารสนเทศด้านการเงินควรมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้านการเงินควรมีการจัดทำสารสนเทศ

การระดมทุนด้านการศึกษาควรมีการติดตามควบคุมประเมินผลการใช้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและควรมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์โครงการ

2.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล แนวทางการพัฒนาคือ สำนักงานเขตพื้นที่จัดการอมรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แล้วผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูเข้ารับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการใช้งานที่หลากหลาย สร้างสารสนเทศในการตัดสินใจสำหรับผู้บริหาร เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงของสถานศึกษาเกี่ยวกับอัตรากำลัง ทั้งนี้ผู้บริหารยังต้องสร้างความเข้าใจและเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงาน การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนวิทยฐานะ เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการของสถานศึกษาในการประเมินการรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปแบบของเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับแนวคิดของ (Information and Communication Technology Center, 2004) การบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลนั้นประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ได้แก่ การวางแผนบุคคลการสรรและการเลือกสรรการพัฒนาบุคลากรการประเมินผลและการปฏิบัติงาน และการเปลี่ยนแปลงในฐานะของบุคลากรการบริหารบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้คนให้ถูกกับงานและระยะเวลาอันจะทำให้พนักงานเกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานองค์กรจะประสบผลสำเร็จได้จะต้องอาศัยสารสนเทศต่างๆมากมาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Kwandaeng, S., 2017) พบว่าสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ด้านการบริหารงานทั่วไป แนวทางการพัฒนาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการบริหารภายในโรงเรียน ควรมีการประชุม วางแผนเกี่ยวกับการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการให้บริการที่ทันสมัย หลากหลาย และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย มีรูปแบบที่ยืดหยุ่น สามารถบูรณาการให้สามารถให้บริการได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยผู้บริหารจะต้องกำหนดแผนงานหรือโครงการที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ และยังต้องขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาด้วย เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมโดยการประชาสัมพันธ์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ ตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ โดยแต่งตั้งให้มีผู้ที่มีความเชี่ยวชาญไว้คอยดูแลโดยเฉพาะ จัดเก็บข้อมูลและเอกสารอย่างเป็นระบบด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และควรมีการกำกับนิเทศ

ติดตามผลของงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับวิจัยของ (Pangsorn, S, 2013) ซึ่งศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องเล็งเห็นและให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสานสนเทศมาใช้ด้วย

1.2 ควรส่งเสริมสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตัดสินผลการเรียนและจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา และผู้บริหารส่งเสริมครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานด้านการบริหารวิชาการ

1.3 ผู้บริหารต้องกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริการห้องสมุด และการบริการอื่น ๆ ในสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโดยแยกตามขนาดของสถานศึกษา

References

Boonprasert, U. (2013). Information technology related to educational administration. [Online]. http://knirun1.blogspot.com/2013/04/blog-post_26.html. [3 May 2020]

Boonsinprom, C. (2014). *The condition of using information technology for the administration of high-level educational institutions Phochai District Fundamentals Under the Office of Roi Et Primary Education Area 3*. Master's Thesis: Northeastern University.

Center for the Development of Educational Quality through Distance Education Technology. (2016). *Guidelines for improving the quality of distance education through information technology (DLIT).* Bangkok: Thai alphabet.

Education Council Secretariat. (2018). *State of Thai education in 2016/2017, guidelines for reforming Thai education to step into the Thailand 4.0 era.* Bangkok: Prik Wan Graphic Co., Ltd.

Homrak, C. (2014). Conditions and problems of using information technology for school administration to expand educational opportunities under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3. *Narkshut paritat journal. 6(2), 52-62.*

Information and Communication Technology Center. (2004). *Information and Communication Technology Master Plan for Education, Ministry of Education 2004-2006.* [Online]. http://www.moe.go.th. [2 May 2020]

Juthawiphas, W. (1998). *art exhibition.* Bangkok: Chulalongkorn University.

Kwandaeng, S. (2017). *Problems in the use of information technology in the administration of educational institutes under Hat Yai Municipality Songkhla Province.* Master's Thesis: Hat Yai University.

National Education Act. (1999). Government Gazette. Volume 116, chapter 74 g., pages 1-23.

Nilsuk, P. (2008). *Documents for teaching computer for education.* Bangkok: King Mongkut's University of Technology North Bangkok.

Nonthaphat, T. (2015). *Use of Information Technology for Administration of Educational Institutions in the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 3.* Master's Thesis: Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

Pangsorn, S. (2013). *Problem conditions and development guidelines for the use of information technology for school administration Under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area District 4.* Master's Thesis: Maha sarakham University.

Srisa-ard, S. (2013). *preliminary research*. (9nded). Bangkok: Suwiriyasan Co., Ltd.

Worakham, P. (2013). *Educational Research*. (6nded). Maha Sarakham: Taksila printing.

Worakitkasemsakul, S. (2011). Research methods in behavioral and social sciences. [Online] http://www.udru.ac.th/oldsite/attachments/elearning/01/07.pdf. [4 May 2020]

Worakitkasemsakul, S. (2011). *Research methods in behavioral and social sciences*. [Online] http://www.udru.ac.th/oldsite/attachments/elearning/01/07.pdf. [3 May 2020]

Yamane. (1967). Taro Statistic: An Introductory Analysis.New York: Harper &row.